

Inhoudsopgave

Conformstukken.....	1
MJP: leefomgeving en ruimtelijke economie.....	4

POLITIEKE WOENSDAG VAN WOENSDAG 10 MEI 2023 16.30 UUR

Voorzitter: H. Sietsma (GroenLinks)

Namens de raad: T. van de Vendel (GroenLinks), R. Tjepkema (PvdA), T. Rustebiel (D66), B. Hekkema (PvdD), D. Brandenburg (SP), I. Jacobs (VVD), F. de Knijff (S&S), S. Wennink (CU), I. van Jaarsveld (CDA), L. van der Laan (PvhN), D. Ram (PVV)

Namens het college: C. Bloemhoff (wethouder), K. de Wrede (wethouder), R. van Niejenhuis (wethouder)

Namens de griffie: W. Bierman

Conformstukken

00:15:09

Voorzitter: Welkom, ik heet u van harte welkom bij deze meningsvormende sessie. De sessie gaat beginnen met een paar conformstukken, waar enkelen van u nog iets over willen zeggen of vragen. Daarna gaan we verder met het Meerjarenprogramma Leefomgeving.

00:15:33

Voorzitter: De Stadspartij heeft aangegeven bij twee raadsvoorstellen een opmerking te willen maken, te beginnen bij de Technische Actualisatie Uitvoeringsprogramma Binnenstad. De heer Sijbolts.

00:15:45

De heer Sijbolts (Stadspartij 100% voor Groningen): Dank u wel, Voorzitter. Een hele korte vraag. We zijn benieuwd hoe het college denkt de aanvullend benodigde twee miljoen aan te vullen binnen het uitvoeringsprogramma binnenstad en op welke termijn?

00:16:03

Voorzitter: Anderen over hetzelfde punt? De wethouder.

00:16:08

De heer Van Niejenhuis: Dank, Voorzitter. Dat zullen wij niet direct doen. De systematiek is dat er een groter budget is, waarin de raad iedere keer een krediet beschikbaar stelt. Zo ook nu, hopen wij. Het is niet zo dat er per direct een tekort van twee miljoen ontstaat. Het is een groot programma met tientallen projecten. Afhankelijk van de rentestanden en het tempo van uitvoering is er soms meer of minder geld nodig. Dit creëert weer een nieuwe balans en dat doen aanvullende vragen vanuit de raad en aanpassingen van projecten ook. Het is dus niet zo dat we op dit moment een acuut tekort hebben en we zien over de jaren hoe zich dit vertaalt in de totale uitvoering van het programma.

00:16:55

Voorzitter: Dat antwoord heb ik wel eens vaker gehoord, eerlijk gezegd. Meneer Sijbolts.

00:16:58

De heer Sijbolts (Stadspartij 100% voor Groningen): Dank u, Voorzitter. Op zich snap ik het antwoord van de wethouder. Het is ook een heel logisch antwoord natuurlijk. Alleen, we weten ook dat met de vaststelling van de binnenstadsplannen al bekend was dat heel veel miljoenen er niet waren. Het is een heel ambitieus programma. Laat ik de vraag dan anders stellen: is er op een gegeven moment dan weer een afwegingsmoment, dat we misschien de prioriteiten anders kunnen leggen of als raad kunnen aangeven aan het college, ga eerst dit doen en doe dat later? Ik weet bijvoorbeeld, maar daar kom ik bij mijn vraag straks nog op terug, in de Oude Ebbingestraat leeft nog het één en ander. Voor de Poelestraat geldt hetzelfde, ook daar zitten veel ondernemers te wachten op actie. We zijn een beetje bang dat een aantal dingen misschien te lang gaan duren en de binnenstad dan over een paar jaar weer op de schop gaat, wat ook niet altijd even praktisch is.

00:17:49

Voorzitter: Wethouder Van Niejenhuis.

00:17:49

De heer Van Niejenhuis: Ja, die momenten zijn er jaarlijks, want we stellen dat uitvoeringsplan voor de binnenstad steeds bij, dus u kunt volgens mij ieder jaar daarin iets uitspreken. Afgelopen jaren hebben we ook steeds een uitgebreide raadssessie gehad. De laatste keer nog in Het Kasteel, waar de raad juist heel enthousiast was over het programma wat er nu ligt en ook zelfs nog de afgelopen periode een aantal projecten heeft toegevoegd, bijvoorbeeld het Initiatiefvoorstel Diepenring, een onderzoek naar de gangen. De raad kan zich hier dus regelmatig over uitspreken en als u een andere prioritering wenst, is er altijd gelegenheid om het daarover te hebben.

00:18:27

Voorzitter: Kan dit stuk dan als conformstuk naar de raad? Dat is het geval.

00:18:33

Voorzitter: Dan volgt voor de Stadspartij nog een opmerking bij Voorbereidingskrediet herinrichting Kwinkenplein, Kreupelstraat, Sint Jansbrug, Sint Walburgstraat en Kattenhage. De heer Sijbolts.

00:18:43

De heer Sijbolts (Stadspartij 100% voor Groningen): Dank u wel, Voorzitter. Er ligt wat ons betreft ook een hele mooie kans om meer groen toe te voegen in dit gebied. Wij hebben geconstateerd dat het bij de Rode Weeshuisstraat helaas niet gebeurd is, daar is geen enkele boom of groenstrook te bekennen. Dat is wat ons betreft een gemiste kans. Het kan natuurlijk zo zijn dat wij als raad hebben zitten slapen bij één van de nieuwe plannen - ik weet niet eens meer hoe het plan heet - en dat hoe wij de straten willen inrichten niet helemaal geland is en opgenomen is in dit project. Dat zouden we graag willen voorkomen, dus dat geven we nu graag aan het college mee - we denken ook aan geveltuintjes - of dat meegenomen kan worden in de plannen. Wij willen graag het college er ook nog eventjes aan herinneren, dat toen wij de eerste plannen over de herinrichting Kwinkenplein hebben besproken, daar ook afgesproken is, met het verdwijnen van de bus eerder al binnen de

binnenstadplannen, dat de taxi's daar zouden komen te staan. We willen goede duidelijke taxistandplaatsen en voldoende parkeerplaatsen voor gehandicapten, want dat is ook een onderdeel wat verdwenen is uit de Rode Weeshuisstraat. Wij hechten ook waarde aan enkele laad- en losplekken met name voor de kleine ondernemers in dit gebied. Het moet wat ons betreft geen onduidelijke gedeelde ruimte worden, die uitmondt in een vrijstaat voor fietsers. We zien nu ook al het één en ander op de Grote Markt gebeuren, wat niet altijd veilig is. Daarbij de vraag of het misschien niet logisch zou zijn om ook de Oude Ebbingestraat, de Jacobijnerstraat en de Hofstraat meteen mee te nemen, want dan hebben we de boel één keer open in plaats van zes keer per jaar.

00:20:21

Voorzitter: U heeft een heel boodschappenlijstje. De wethouder.

00:20:23

De heer Sijbolts (Stadspartij 100% voor Groningen): Dan begin ik bij het laatste. Een aantal staten die u zojuist noemde, zitten niet in het uitvoeringsprogramma. Dit is dus weer zo een aanvullende wens vanuit de raad, die misschien wel miljoenen kost. Er komt later een moment, waarop u die wens kunt inbrengen. Ik denk, als we het uitvoeringsprogramma voor de binnenstad weer bespreken. De andere wensen die u noemde voor de omgeving van het Kwinkensplein, die maken deel uit van het programma van eisen en zullen een plek krijgen. Duidelijke taxistandplaatsen, laad- en losplekken voor ondernemers - ook kleine ondernemers - en ook de parkeerplekken voor mindervaliden. Vergroening maakt uiteraard deel uit van de plannen, ook geveltuinjes. Er was nog een derde optie voor de Rode Weeshuisstraat en dat is dat het nog komt. Zoals u weet, is de straat de afgelopen weken aangelegd, althans het eerste deel. Het tweede deel komt nog. Er komen in totaal vier bomen. Dat is niet veel, maar wel het maximale wat daar haalbaar is, gezien de omgeving en de kabels en leidingen in de bodem et cetera. Er komen vier echt flinke bomen in te staan.

00:21:25

Voorzitter: Dank u wel. Dan heb ik begrepen dat de heer Heiner graag nog een opmerking wil maken bij het raadsvoorstel over het uitvoeringskrediet van 't Pannekoekschip. De heer Heiner.

00:21:37

De heer Heiner (VVD): Dank, Voorzitter. In de schriftelijke beantwoording van de vragen van twaalf juli is aangegeven dat de kosten voor de aanleg van de nutsvoorzieningen € 30.000 zijn. Nu wordt er in het uitvoeringskrediet om € 130.000 gevraagd. Dat is een verschil van € 100.000 euro en de VVD vraagt zich af waar dat verschil vandaan komt.

00:22:01

Voorzitter: De wethouder.

00:22:02

De heer Van Niejenhuis: Ik hoor hier 'heel technisch'. Het is inderdaad een echt technische vraag. Die 30.000 specifiek voor die kade blijft staan, maar er zit meer omheen qua projectleiding, organisatie et cetera en dat telt op tot 130.000, dus dat verklaart het verschil.

00:22:18

Voorzitter: Het wordt wel heel technisch, dus u moet dat even ambtelijk uitdiepen, als u daar

behoefte aan heeft. Als uw een vervolgvraag heeft, kan dat. Mevrouw Bernabela heeft daarna ook nog een vervolgvraag.

00:22:29

De heer Heiner (VVD): Bij ambtelijke navraag bleek dat het ook om juridische kosten gaat en dat staat niet in het uitvoeringskrediet. Mijn vraag is: klopt dat? Zo ja, waarom is dat dan niet genoemd in het uitvoeringskrediet?

00:22:42

Voorzitter: Mevrouw Bernabela, ook een opmerking of een vraag?

00:22:46

Mevrouw Bernabela (Partij voor het Noorden): We hadden over die kosten min of meer dezelfde vraag. Participatie en draagkracht mist hier ook wel een beetje in.

00:23:02

Voorzitter: De wethouder.

00:23:05

De heer Van Niejenhuis: Ik stel voor dat we de vraag van de heer Heiner ambtelijk uitzoeken en dat ik daar even op terugkom. Ik heb het antwoord daarop nu niet direct paraat. Ik weet niet of het goed is om de discussie over 't Pannekoekschip opnieuw te gaan voeren, dus ik neem dit maar even voor kennisgeving aan. Ik ben het niet oneens met uw opmerking, maar ik denk ook niet dat het goed is om daar nu de discussie over te voeren.

00:23:27

Voorzitter: We hebben die discussie inderdaad herhaaldelijk gevoerd. Uw opmerking is genoteerd. Dan sluit ik dit gedeelte af en dan gaan we verder met de meningsvormende sessie over...

00:23:39

Voorzitter: De heer Heiner, toch nog.

00:23:40

De heer Heiner (VVD): Kunnen we dat antwoord per brief krijgen, waar dat verschil vandaan komt en of dat door juridische kosten komt?

00:23:50

De heer Van Niejenhuis: Dit is een technische vraag die ik volgens mij prima rechtstreeks aan u kan terugkoppelen. Ik weet niet of ik daarvoor weer mensen aan het werk moet zetten om een brief aan de raad te schrijven, dat lijkt me een beetje een zwaar middel.

MJP: leefomgeving en ruimtelijke economie

00:24:03

Voorzitter: Dank u wel. Wij gaan verder met de meningsvormende sessie over het Meerjarenprogramma Stadsontwikkeling 2023 - 2026 over de onderdelen Leefomgeving en Ruimtelijke economie. U hebt op twaalf april, dat is even geleden, een korte beeldvormende sessie gehad over het MJP. Daar ging het over het MJP als instrument. U kreeg een lijstje met ambtenaren die u technische vragen kon voorleggen. Vandaag gaan we dus niet alsnog technische vragen stellen. We richten ons op de uitwisseling van politieke vragen, meningen

en input voor het college. We hebben voor deze sessie negentig minuten beschikbaar. Daar is al wat van afgesnoept met de conformstukken. We krijgen zo ook nog een inspreker, dus dat betekent een minuut of drie spreektijd per fractie en zestien minuten voor het college.

00:25:01

Voorzitter: We gaan proberen om dit in twee termijnen te doen. De eerste termijn is vooral bedoeld voor politieke vragen. U kunt ook een schot voor de boeg geven over uw standpunt, als u dat wilt. Ik echter raad u aan om dat vooral in de tweede termijn te doen, als het college uw politieke vragen heeft beantwoord. Het is dus ook niet verplicht om in de eerste termijn - het is überhaupt niet verplicht om het woord voeren, maar zeker niet in de eerste termijn - al het woord te voeren, als u dat niet wilt. We beginnen met een inspreker. Dat is de heer Jan Pieter Janse, namens de Bomenridders. De heer Janse, mag ik u uitnodigen bij het spreekgestoelte. U hebt drie minuten de tijd om het woord te richten tot de raadsleden. Als u op het knopje drukt, gaat hij aan.

00:26:02

Voorzitter: De hulptroupen zijn onderweg.

00:26:11

De heer Janse: Oh, deze. Er zitten twee knoppen op.

00:26:13

Voorzitter: Nu bent u luid en duidelijk verstaanbaar. Gaat uw gang, u heeft drie minuten.

00:26:16

Voorzitter: Geachte raadsleden, geachte Voorzitter, geacht college, ik begin als bomenridder met pensioen met het aanbieden van een bosje bloemen aan de griffie. Het college krijgt geen bomen. Dat heeft het GS wel gekregen. Zij hebben bomen gekregen van de Bomenridders. Die zijn ook geplant en doen het goed, onder andere een gingko. Voor de griffie heb ik een bos bloemen meegebracht vanwege de voortdurende attentie de afgelopen jaren aan sprekers die het hadden over bomen en natuur en vooral bomen in de stad. Ik hoop dat ik ze even via de voorzitter aan u kan geven, dat lijkt mij het beste.

00:27:16

De heer Janse: Voorzitter, er is ongeveer anderhalve kilo papier bij de meerjarenplanning. Ik kom uit de traditie van de stadsvernieuwing en niet de stadsvernie...

00:27:27

De heer Janse: Ontwikkeling. Voor mij zijn dat twee totaal verschillende begrippen en u gebruikt altijd stadsontwikkeling. Wat ik gestuurd heb namens Bomenridders is een video. Die video kan helaas niet afgespeeld worden, maar iedereen die dat wil, kan die video nu zien door in te loggen. Het is een lied van Nynke Laverman en dat heet 'Tree Tree'. Helderder kan ik het niet zeggen qua inhoud en datgene waar het bij de Bomenridders in ieder geval vanaf 2016 en daarvoor vanaf ongeveer 2011 om ging. Ik beveel u die video van harte aan. Het enige wat ik nog als afronding zou willen zeggen, is als je steen voortdurend voor laat gaan op bomen en natuur - dan maak ik nu even een hele harde opmerking - dan kun je de bomen op de Vismarkt morgen kappen, wat mij betreft en beginnen met herplanten van nieuwe bomen, omdat ze op sterven na dood zijn, elke keer opnieuw. Dank u wel.

00:28:35

Voorzitter: Dank u wel. De video, waar de heer Janse het over heeft, is in het RIS gehangen. Het is een prachtig lied. Ik ken het toevallig en kan het u van harte aanbevelen, wat je verder ook van de strekking vindt. Zijn er vragen aan de heer Janse? Dat is niet het geval. Dan bedank ik u voor uw inbreng. U bent welkom om erbij te blijven. Dan gaan wij in gesprek in de eerste ronde. Wie wil aftrappen met politieke vragen of een eerste mening? De heer Tjepkema, PvdA.

00:29:15

De heer Tjepkema (Partij van de Arbeid): Met liefde, Voorzitter. Voorzitter, de openbare ruimte is de plek waar we elkaar tegenkomen, zien en ontmoeten. Het is bij uitstek de plek waar de samenleving echt samen is. Die ruimte zet de Partij van de Arbeid op één. Niet alleen om te koesteren, maar juist ook om te herwinnen en daarmee terug te geven aan alle Groningers, want Voorzitter, dat verbindt onze samenleving. De Partij van de Arbeid blijft zich daar hard voor maken. We zien in dit meerjarenprogramma dat het college dat ook doet, dat ze daar werk van maakt en dat het college er zelfs mee voorop loopt. Daarvoor complimenten aan het college.

00:29:51

De heer Tjepkema (Partij van de Arbeid): Een goed voorbeeld van het herwinnen van de openbare ruimte is bij uitstek de Leidraad Nieuwe Ruimte, waarin juist ook die ruimte voor groen, voor spelen, voor ontmoeting geboden wordt. Dat vooropstellen van ruimte voor de samenleving kenmerkt, wat de Partij van de Arbeid betreft, de publieke regie op de ruimtelijke ordening in onze wijken en dorpen, die voor Groningen zo kenmerkend zijn, maar het is ook iets wat door het hele land bij ons afgekeken wordt. Er wordt met grote ogen gekeken naar onze Leidraad Nieuwe Ruimte en daarvoor nogmaals complimenten aan het college. Wat de Partij van de Arbeid betreft, houden we die koers vast.

00:30:24

De heer Tjepkema (Partij van de Arbeid): Ik heb twee korte vragen over dat onderdeel, dus over het herwinnen van de openbare ruimte. We zien in de meerjarenprogramma's terugkomen, dat er ook ruimte geboden wordt om voedselbomen in de publieke ruimte te plaatsen. Wat de Partij van de Arbeid betreft, is dat heel erg belangrijk. We zouden aan het college willen vragen, ziet het college met ons dat het juist ook een hele mooie toevoeging is voor de noordelijke wijken, voor de wijkvernieuwingswijken, om die bomen te plaatsen en misschien wel een stapje verder te gaan en daar echt wijktuinen van te maken? Naar het voorbeeld van Toentje ook echt ruimte te bieden, juist voor die verbinding in de wijk.

00:30:55

De heer Tjepkema (Partij van de Arbeid): Ook een korte vraag over het landelijk gebied. Daar wordt een visie voor ontwikkeld. Er is heel veel gaande in het landelijk gebied. Ik denk dat het juist vanuit de gemeente aandacht behoef. Er komen ook veel opgaven samen, dus het is goed dat de gemeente daarmee bezig is. Tegelijkertijd is de provincie bijvoorbeeld met NOVEX en met het Nationaal Programma Landelijk Gebied daar ook mee bezig. Vraag aan het college is, lopen we hiermee vooruit of lopen we juist achter daarmee? Hoe komt dit samen, wie heeft de regie en hoe zorg je er ook voor als gemeente dat je ook zelf de regie

houdt over het landelijk gebied en zelf ook opkomt voor de inwoners daar en wat goed is voor onze gemeente?

00:31:27

De heer Tjepkema (Partij van de Arbeid): Dan wil ik even naar het onderdeel ruimtelijke economie. Het is toch een groot meerjarenprogramma en ook in het onderdeel ruimtelijke economie zie je dat de publieke regie en waarden boven winst als rode draad er doorheen lopen. Ik heb daar drie vragen over. Herwinnen van de openbare ruimte staat daar ook centraal. Je ziet voornamelijk in de binnenstad dat daar heel hard aan gewerkt wordt. Echter, je ziet ook in bepaalde onderdelen van de wijk, bijvoorbeeld in Vinkhuizen dat daar plannen voor zijn. Wat de Partij van de Arbeid betreft, is dat juist heel goed, want in de binnenstad levert het herwinnen van de openbare ruimte ontzettend mooie resultaten op voor de Groningers, maar juist ook in de wijken verdienen we die impuls. In die wijken is het zo dat de wijkwinkelcentra ook een centrale plek zijn voor de inwoners om samen te komen. Dat zijn echt kansen die we daar laten liggen, dus het zou heel mooi zijn om die een impuls te kunnen geven. We hebben vandaag een brief van het college aan de raad gezien over Paddepoel en de mooie plannen die daarvoor zijn. Wat de Partij van de Arbeid betreft, zetten we dat echt door en gaan we ook echt plannen maken voor de andere winkelcentra. Een vraag aan het college is: kunnen we dat tandje bijzetten en wat wordt er al gedaan op dit moment?

00:32:28

De heer Tjepkema (Partij van de Arbeid): Dan heb ik nog een vraag over lokaal ondernemerschap. Hartstikke belangrijk, want lokale ondernemers maken echt niet alleen onze Groninger binnenstad, maar ook onze wijken en dorpen en daarmee onze hele gemeente. Juist ten opzichte van ketens willen we daar meer ruimte voor bieden. Er wordt nu ruimte voor geboden en er zijn ook plannen om dat te gaan doen. Een vraag aan het college: hebben we voldoende handvatten om daar ook echt ruimte voor te bieden en kunnen we dat onderscheid ook met die ketens gaan maken? Wordt daar werk van gemaakt? Tot zover, Voorzitter, voor nu.

00:32:59

Voorzitter: Dank u wel. U bent meteen door uw spreektijd heen. Wie volgt? De heer Swets.

00:33:11

De heer De Knijff (Student en Stad): De heer Swets zit beneden. Ik ben Floris de Knijff, maar dat maakt verder niet uit.

00:33:15

Voorzitter: Neem me niet kwalijk.

00:33:16

De heer De Knijff (Student en Stad): In het meerjarenprogramma zegt het college te streven naar meer, beter en bereikbaarder groen en ervoor te willen zorgen dat iedere Groninger dicht bij huis kan recreëren. Zoals net gezegd, in de binnenstad gebeurt al heel veel om het verblijf prettiger te maken. Echter, dat is voornamelijk de binnenstad en de afgelopen jaren hebben we gezien dat verblijfsplekken in de openbare ruimte steeds drukker zijn wat tot hinder en irritatie kan leiden. Het beter spreiden van die drukte zou ervoor kunnen zorgen

dat die hinder afneemt. Dat zou bijvoorbeeld kunnen door in samenspraak met omliggende gemeenten te kijken naar meer verblijfplekken bij het Paterswoldsemeer of het bestaande groen, wat nu doorgaans op matig niveau wordt onderhouden, in de zomermaanden beter te onderhouden, zodat het prettiger wordt om daarin te verblijven. De vraag aan het college is of het college het ermee eens is dat op deze manier bijvoorbeeld de vraag naar recreatieplekken beter kan worden gespreid, waardoor de hinder op drukke plekken, zoals bijvoorbeeld in het Noorderplantsoen of bij het stadsstrand afneemt?

00:34:17

De heer De Knijff (Student en Stad): Is het college bereid om te onderzoeken of en hoe bij bijvoorbeeld het Paterswoldsemeer meer ruimte voor recreatie kan worden gerealiseerd en daarnaast het bestaande groen in de zomer beter te onderhouden, zodat ook daar makkelijker kan worden gerecreëerd, zodat die overlast kan worden gespreid. Tot zover.

00:34:35

Voorzitter: Dank u wel. Wie volgt? Niemand? De heer Ram.

00:34:47

De heer Ram (PVV): We hebben twee punten waar we vragen over willen stellen. Het gaat over de motie 'Verschil in beleefde en daadwerkelijk slagvaardigheid' en over de samenwerking tussen de gemeente en de woningbouwcorporaties. We zijn erg blij dat de wethouder dit zo voortvarend oppakt. Ik heb begrepen uit de tekst dat ook het ministerie daarbij betrokken is. We willen graag weten wat de rol van BZK is in dit traject en hoe wij geïnformeerd worden als raad nadat dit traject is afgerond. We zijn natuurlijk erg benieuwd naar de resultaten van de hernieuwde samenwerking. Daarnaast hadden wij vorig jaar in november ook een motie ingediend over het wonen in dorpen voor jong en oud. Daar is een toezegging op gekomen dat in de lente, dat is nu, meer duidelijkheid zou zijn over de ontwikkelingsstrategie. Nu lees ik in het uitvoeringsprogramma dat die pas in het vierde kwartaal (Q4) komt in 2023, als ik het goed heb begrepen. We willen graag weten waarom er enige vertraging is in deze toezegging. Dat waren onze vragen, Voorzitter.

00:36:10

Voorzitter: Dank u wel. Nog meer vragen? De ChristenUnie.

00:36:26

Voorzitter: De heer Brandenburg.

00:36:28

De heer Brandenburg (SP): Voorzitter, ik kan het ook kort houden in eerste termijn. Leefkwaliteit is natuurlijk ontzettend belangrijk, maar is in de ogen van mijn fractie ook wel meer dan bomen en groen. Wij hebben toch een beetje het gevoel dat het uitvoeringsprogramma voor 2023 wel heel erg focust op groen. Wij vragen ons af, wat gaan we de komende tijd doen om ook echt de wensen van de mensen die in onze buurten en dorpen wonen te betrekken bij hoe zij hun leefkwaliteit ingericht willen zien? Ik weet dat we ooit in het kader van verkeer eens een knelpuntenlijst van verkeerssituaties hebben gemaakt. Wij zijn wel benieuwd of het plan is om ook een dergelijke knelpuntenlijst - ik noem rondom gladde steentjes of niet onderhouden speeltuinen in Vinkhuizen - te gaan doen of dat wij daar zelf punten over kunnen aandragen.

00:37:30

Voorzitter: Dank u wel. Dan de ChristenUnie.

00:37:33

De heer Wennink (ChristenUnie): Ja, met een werkende microfoon. Onder het motto 'vier punten is het nieuwe drie punten', vier punten. Vier dingen die ik graag wil aanstippen. Voor ons onder het hoofdstuk leefkwaliteit is een punt de afstand tot groen. Het is belangrijk dat we oog houden hoe we voor elke Groninger afstand tot groen klein houden in het nu, maar ook in de toekomst. In dat kader kijken we uit naar de uitwerking van het Meerbos, de landschapsbiografie en ook de visie op het landelijk gebied. Daar zien wij naar uit op de planning zoals het nu staat. Punt twee is contact met de historie; belang van behoud van erfgoed. Erfgoed draagt bij aan kwaliteit en leefbaarheid van de gemeente nu en straks. Daarom zijn we blij met het aangekondigde bestemmingsplan 'Gebouwd Erfgoed Groningen' en kijken we met name ook uit naar de Erfgoednota in 2023 en de Kerkenvisie in 2024.

00:38:27

De heer Wennink (ChristenUnie): Onder ruimtelijke economie wil ik graag nog noemen de kwalitatieve werklocaties. We zijn benieuwd hoe dat er in de toekomst uit moet gaan. Werken op een prettige locatie betekent voor iedereen toch wat anders. Het laatste punt is de dorps- en wijkcentra. De laatste tijd laat ook weer het vertrek van de slager en horecagelegenheid in Ten Boer zien dat de wijk- en dorpscentra toch best onder druk staan. Daarom hopen we dat het college in de uitwerkingsprogramma's de komende jaren extra aandacht wil blijven houden voor de variëteit van functies in deze dorps- en wijkcentra. Dank u wel.

00:39:01

Voorzitter: Dank u wel. Nog meer vragen. De Partij voor de Dieren.

00:39:06

De heer Hekkema (Partij voor de Dieren): Dank, Voorzitter. Ik beperk me in eerste termijn tot een vraag over het nog te schrijven broedplaatsenbeleid. We hebben het hier al vaak over gehad in de afgelopen maanden. Er zijn natuurlijk een aantal locaties die dit jaar toch uiteindelijk misschien wel weer tot herontwikkeling komen. Of in ieder geval plannen om her te ontwikkelen, zoals bijvoorbeeld voor de locatie aan de Travertijnstraat, waar nu een plan voor wordt gemaakt. Ik zou de wethouder graag willen vragen, hoe het traject in het meerjarenprogramma zich verhoudt tot die herontwikkelingen, zodat we straks niet al plannen hebben en dat we dan moeten gaan schuiven met die broedplaatsen en dat er geen locaties voor zijn. Hoe kunnen we dat temporiseren en hoe kunnen we ervoor zorgen dat die ontwikkelingen op elkaar aansluiten? Dank.

00:39:58

Voorzitter: Dank u wel. Nog iemand? De heer Van Jaarsveld, CDA.

00:40:05

De heer Van Jaarsveld (CDA): Dank, voorzitter. Een vraag rondom nieuwbouwingebieden waar de nieuwe wijkoverstijgende voorzieningen worden gebouwd. Neem bijvoorbeeld een bos tussen een nieuwbouwingebied en een bestaande wijk. Zijn er plannen of mogelijkheden - of kunnen we die anders maken - om de aanleg van dat soort dingen naar voren te halen, zodat

er ook bij de bestaande wijken een gevoel van eigenheid is en niet per se het gevoel dat het dan specifiek bij zo een nieuwbouwwijk hoort? Daar waren wij benieuwd naar.

00:40:40

Voorzitter: Dank u wel.

00:40:42

Voorzitter: Dit is het voor de eerste termijn? De meeste vragen zijn voor de heer Van Niejenhuis, geloof ik. Laten we daar beginnen.

00:40:53

De heer Van Niejenhuis: Dank, Voorzitter. Mag ik bij de laatste vraag van de heer Van Jaarsveld beginnen? Was uw vraag: kunnen we groen naar voren halen voor bestaande wijken? Was dat uw vraag of begrijp ik u niet helemaal goed?

00:41:06

Voorzitter: De heer Van Jaarsveld.

00:41:07

De heer Van Jaarsveld (CDA): Ja, een soort van. Heel specifiek, als er een nieuwe wijk komt naast een bestaande wijk en daar komen voorzieningen - bijvoorbeeld groen tussen, bij of in de buurt - of we dat dan naar voren kunnen halen? Dat niet de nieuwe wijk er ligt en dan tegelijkertijd dat, maar dat het bijvoorbeeld al eerder kan worden aangelegd.

00:41:27

Voorzitter: De wethouder.

00:41:28

De heer Van Niejenhuis: Dank, Voorzitter. Ik denk dat dit één van de dingen is die we steeds meer en beter doen en ook nog steeds veel beter kunnen doen. Bijvoorbeeld sneller investeren in groene structuren en niet wachten tot een wijk klaar is. Bijvoorbeeld bij Meerstad hebben we nu gezegd, laten we echt flink gaan investeren in groen en aanplant van bomen en niet wachten tot de wijk verder klaar is qua huizen, maar dat nu al gaan doen. Ik denk dat we ook bij de Suikerzijde en bij De Held echt mogelijkheden zullen gaan proberen te vinden om dat sneller te doen. Juist waar De Held als nieuwe wijk zal gaan aansluiten op de bestaande wijken zullen we daar, als daar bufferzones nodig zijn, echt in gaan investeren. In het verleden hebben veel geredeneerd vanuit die bomen staan er en die raken misschien beschadigd of staan in de weg tijdens bouwprocessen. We zullen als college wat scherper sturen op dan maar een keer dat risico nemen, maar wel alvast dat gaan doen.

00:42:29

De heer Van Niejenhuis: Ik begin dan vervolgens, Voorzitter, bij de PvdA. Voedselbomen en wijktuinen kan dat in de noordelijke wijken? Ik vind dat een leuke en interessante vraag. Ik denk zeker dat het kan. We hebben echt, zoals u ook ziet in de plannen voor de wijkvernieuwing, de ambitie om flink veel groen toe te voegen. Ondanks de verdichting qua huizen en parkeren lukt het ons ook om meer groen toe te voegen. Ik denk dat voedselbomen een hele mooie suggestie zijn. Naar wijktuinen zal ik even moeten kijken of dat kan, want dat vraag is dan: hoe groot is dat en waar zou dat dan precies moeten en kunnen? Als ik het iets breder mag opvatten, bijvoorbeeld in Selwerd in de wijkvernieuwing naast het winkelcentrum creëren we door de herontwikkeling een soort binnentuin; echt

wandelgebieden en binnentuinen met veel groen. Misschien kun je daar ook iets met het verbouwen van groente en fruit. Dat weet ik niet precies, maar ik wil echt kijken of dat zou kunnen. Ik vind het een leuke suggestie. Ik denk dat de vragen over landelijk gebied voor wethouder De Wrede zijn en over de winkelcentra voor collega Bloemhoff.

00:43:28

De heer Van Niejenhuis: Dan ga ik naar Student en Stad. Beter spreiden van de drukte in het groen, kan dat door te investeren in andere gebieden dan stadsstrand of het Noorderplantsoen? Ja, jazeker. Ik denk ook dat we dat al aan het doen zijn. U vraagt heel specifiek naar de Hoornseplas. Wat we bijvoorbeeld bij het Stadspark doen, is natuurlijk de visie die de vorige periode is vastgesteld uitvoering geven. Vandaag wordt ook gesproken over een initiatiefvoorstel om misschien weer te zwemmen in het Stadspark. Ik denk dat we de komende jaren flink zullen gaan investeren om te zorgen, dat we de drukte die we nu ervaren op een aantal plekken in de stad te spreiden over meerdere gebieden. Ik denk dat Stadspark een hele logische is, dat is relatief dichtbij en daar gaan we ook al mee aan de slag. Ik heb zelf niet het idee dat er slecht onderhoud is bij de Hoornseplas is en ook niet dat dit de reden zou zijn waarom mensen er niet naartoe gaan. Die koppeling leg ik niet één op één, maar misschien kunt u daar in de aanvulling nog iets aan toevoegen.

00:44:25

Voorzitter: De heer De Knijff.

00:44:27

De heer De Knijff (Student en Stad): Ik bedoel niet per se de Hoornseplas, maar bijvoorbeeld ook andere plekken aan het Paterswoldsemeer. Ik weet niet of de wethouder dat stukje bij de molen kent? Dat stukje is best makkelijker, dat is een grasveldje. Met een trappetje erbij kun je daar op een best wel laagdrempelige manier al recreëren. Misschien zijn er mogelijkheden om dat soort kleine dingen sneller te doen, dan het hele Stadspark, want dat duurt waarschijnlijk een stuk langer. Het water moet gemeten worden en dat soort zaken. Daarnaast bedoel ik ook niet alleen dat bij de Hoornseplas het onderhoud slecht zou zijn, maar bij veel andere parken is het onderhoudsniveau matig is. Als het gras in de zomermaanden wat korter gemaaid wordt - denk bijvoorbeeld aan Sterrenbos, dat soort andere parken, die ook wat kleiner zijn - op die manier kun je op dat soort plekken met weinig moeite nu al snel die overlast wat verminderen, dus dat je niet hoeft te wachten op die grote projecten die wat langer duren.

00:45:25

Voorzitter: De wethouder.

00:45:26

De heer Van Niejenhuis: Dit is ook weer een vrij specifieke invulling. U wil kort gras, maar er zitten ook mensen in deze raadszaal die lang gras willen. Ik denk dat wij mensen moeten attenderen op het feit dat dit kan en dat die andere gebieden er zijn, want ze zijn er. We moeten mensen verleiden om gebruik te maken van die andere gebieden en die potentie is er. Ik denk dat we veel aandacht geven aan Stadspark en dat we dat misschien ook nog wat meer zullen moeten gaan doen aan de andere gebieden. Eén van de dingen die we bijvoorbeeld ook zullen gaan doen in de toekomst is in Kardingse de waterkwaliteit van het Zilvermeer verbeteren. Dat is niet makkelijk, maar daar gaan we echt mee aan de slag. Dat

zal ook helpen om mensen toch te verleiden om naar andere gebieden te gaan, dus het heeft echt aandacht van het college.

00:46:08

De heer Van Niejenhuis: Dan ga ik naar de PVV. U vraagt, als ik het goed heb, naar het Meerjarenprogramma Wonen. Dat behandelen we volgende week, maar ik wil daar best even op ingaan. U vraagt: hoe staat het met de motie 'Wonen in dorpen voor jong en oud'? De raadsbrief daarover is in de maak en die komt ook nog voor de zomer naar u toe, zoals toegezegd. Ik denk wel dat het interessant is om met elkaar na de zomer een goed gesprek te voeren over het wonen in de dorpen. Wij sturen dus in het tweede kwartaal (Q2) een voortgangsbrief aan de raad over hoe het staat met de plannen voor het wonen in de dorpen. Ik merk echter ook dat wij stuiten op een aantal dilemma's, waar ik heel graag met de raad een afweging in zou willen maken. Vinden we het bijvoorbeeld voldoende om bestaande schuren te ontwikkelen tot wonen en kom je op 'appartementachtige' dingen uit of zegt de raad, we willen er meer ambitie in en ga maar buiten het lint en buiten de contouren en voer daar eens een stevig gesprek met de provincie over. Er zitten wat 'smaken' in en ik denk dat de voortgangsbrief een beetje zal sturen op dat ik heel graag na de zomer met de raad een gesprek wil voeren over wat de wensen van de raad daarover zijn. Wel voor de zomer dus de voortgangsbrief, zoals beloofd. U vraagt ook naar de rol van het ministerie van Binnenlandse Zaken bij, geloof ik, de totstandkoming van flexwoningen. Verstond ik dat goed?

00:47:32

De heer Ram (PVV): Het gaat over de motie die we gezamenlijk hebben ingediend en is aangenomen. Het gaat over de samenwerking met de woningbouwcorporaties, maar dat kan ook volgende week.

00:47:46

Voorzitter: Dan doen we dat volgende week. Is dat goed? Dan kunt u de vraag misschien ook nog aan de wethouder aanleveren...

00:47:52

De heer Van Niejenhuis: Dat is helemaal goed.

00:47:52

Voorzitter: Dan kan hij die motie weer opdiepen. Gaat u verder.

00:47:57

De heer Van Niejenhuis: Dank u wel, Voorzitter. De SP, hoe gaan we om met de wensen van mensen? Mooie vraag. Wat u inbrengt, doen we heel erg op basis van meldingen. We hebben natuurlijk onze eigen kijk op wanneer pakken we bepaalde dingen op, maar we reageren ook op meldingen van mensen. Als we zien dat er veel vragen of meldingen over een bepaald deel van de stad of een bepaald onderwerp - gladde steentjes - komen, dan nemen die mee in de afweging wat we wanneer aanpakken. We hebben nu nog geen 'meldpunt mensen voor wensen', maar misschien...

00:48:31

De heer Van Niejenhuis: Ik denk dat het ons werk is als politiek om daar toch continu rekening mee te houden en op in te gaan. De ChristenUnie stelt een vraag over hoe zien

aantrekkelijke dorps- en wijkcentra er nu uit qua voorzieningen en functies. Misschien wil mijn collega Bloemhof daar straks iets op aanvullen, maar ik denk dat dit wel heel erg verschilt. De variëteit van dorpen en wijken in de gemeente Groningen is enorm. Er zijn dorpjes waar echt geen voorzieningen zijn en er zijn dorpjes die juist veel meer voorzieningen hebben. Het is ook erg afhankelijk aan wie je het vraagt wat de behoefte is aan voorzieningen. De insteek van het college is in gesprek met de dorpen en wijken om te kijken of de voorzieningen en functies nog voldoende aansluiten bij de wensen en verlangens die mensen hebben. Dat zijn dingen die u ook steeds weer terug zult zien in de meerjarenprogramma's, waar we in beschrijven wat we daarvoor gaan doen.

00:49:28

De heer Van Niejenhuis: De Partij voor de Dieren vraagt nog naar bijvoorbeeld de Travertijnstraat en andere broedplaatsen en hoe verhoudt zich dat tot de plannen in het MJP. Wat er aan voorraad is voor broedplaatsen is niet altijd heel erg voorspelbaar. Soms komt er opeens een locatie vrij waarvan we denken, die zouden we hiervoor kunnen inzetten, dus het is meer iets wat continu aandacht van het college heeft. Deze raad heeft heel duidelijk uitgesproken dat ze daar meer ruimte voor wil. Deze drie wethouders, die toevallig hier nu zitten, hebben met zijn drieën ook gezegd: "Daar gaan we mee aan de slag en dan gaan we beleid op ontwikkelen". Er zitten ook een aantal dingen in de koker, zoals u weet, waar misschien meer ruimte voor broedplaatsen gaat ontstaan. Tegelijkertijd hebben wij echt nog steeds onze ogen open. Komt er ergens een ruimte vrij, dan gaan we ook kijken of we die kunnen inzetten voor atelierruimte of broedplaats et cetera. Het is echter niet zo digitaal dat we precies weten wanneer wat beschikbaar komt. Dat waren volgens mij de vragen die er voor mij lagen, Voorzitter.

00:50:29

Voorzitter: Anders hoort u het wel. Wethouder De Wrede over landelijk gebied of misschien was er meer.

00:50:38

Mevrouw De Wrede: Dank u wel, Voorzitter. De heer Tjepkema stelde inderdaad vragen over het landelijk gebied, hoe kunnen we daar toch een beetje regie pakken? U stelde ook vragen over - ik kon u niet helemaal verstaan - voedselbomen zei u, geloof ik. Wij hebben het wel eens over voedselbossen. Daar kijken we inderdaad naar en we kijken ook naar de noordelijke wijken. Die worden zeker meegenomen. We hebben op dit moment een onderzoek uitstaan naar hoe groot de behoefte is aan - zeg maar met een ouderwets woord - volkstuintjes of moestuinen binnen de verschillende wijken en dorpen in de stad. Ten aanzien van het landelijk gebied, hoe zorgen we dat we daar de regie op houden. Dat is natuurlijk een hele goede vraag, want er gebeurt een heleboel. Er is heel veel druk vanuit de verschillende 'sectoren', zoals energie, landbouw en natuurontwikkeling, op het landelijk gebied. Daarom hebben we daar ook beleid voor ontwikkeld en daar gaan we de komende tijd hard aan trekken en ook een visie op ontwikkelen. We zullen zeker met onderdelen daarvan bij uw raad terugkomen.

00:52:02

Mevrouw De Wrede: Wij zitten in verschillende overlegorganen die hiervoor bestaan en door hier beleid op te ontwikkelen en in gesprek te gaan met uw raad over wat willen wij en de

ontwikkelingen goed bij te houden, zullen wij straks ook een gesprekspartner zijn die beslagen ten ijs komt in de gesprekken die gaan komen in het kader van het Nationaal Programma Landelijk Gebied. Daarin wordt het landelijk gebied weer aan een heel nieuw ontwerp 'onderworpen', te vergelijken met de ruilverkaveling van vroeger. U zult begrijpen dat het proces op dit moment niet zo heel snel verloopt, maar er zal hoe dan ook weer versnelling in optreden. Wij zijn op dit moment alles in kaart aan het brengen. Wat gebeurt er op het platteland, waar gebeurt dat? Hoe gaat het met onze agrariërs, wat zijn de ontwikkelingen en wat zien wij voor mogelijkheden en kansen? Wij zitten er bovenop en komen hier ook zeker bij u op terug.

00:53:18

Voorzitter: Dank u wel. Wethouder Bloemhoff voor een paar vragen.

00:53:22

Mevrouw Bloemhoff: Dank u wel, Voorzitter. Ja, de vragen over de meer economische kant zal ik doen. Er waren vragen gesteld over de impuls voor wijkwinkelcentra door de heer Tjepkema. Wat we heel erg van belang vinden, is dat we elke keer bij de aanpak van de wijkwinkelcentra die marktinitiatieven die er zijn, verbinden aan de maatschappelijke initiatieven. Dat we dus ook daar een plek voor vinden. Ik denk dat we onderscheid moeten maken in de wijkwinkelcentra overigens tussen een Paddepoel wat u terecht benoemde, maar wat ook een bovenwijks winkelcentrum is en waar dus weer andere ketens, zoals een HEMA en waar meer mensen uit het noorden van de provincie specifiek naartoe komen, dan het wijkwinkelcentrum voor de directe buurt. Ook even refererend aan de vraag van de heer Wennink, het verschilt dus heel erg wat de functie is van het centrum. Is het meer een bovenwijkse voorziening of is het een wijkvoorziening of een dorpsvoorziening. Daar proberen we dus elke keer maatschappelijke en marktinitiatieven aan elkaar te verbinden en ook te zorgen voor diversiteit en te vragen wat er nodig is. U vroeg, hoe wil de gemeente daar een impuls aan geven. Paddepoel benoemde u denk ik al terecht, maar we zijn nu ook druk bezig met het Koopmansplein in Ten Boer - waar ook terecht aandacht voor is gevraagd door de heer Wennink - het Haderaplein is natuurlijk het centrum van Haren, de Savornin Lohmanlaan, de Hereweg-Helperplein, het Overwinningsplein, Paddepoel en het winkelcentrum in Beijum, waar we ook al wat langer over een bepaald winkelcentrum zorgen hebben en extra aandacht voor willen. Kortom dat zijn een aantal van de wijkwinkelcentra waar we in dit meerjarenprogramma de komende jaren verder aan door willen werken. Dan was er ook gevraagd, hoe we dat lokaal aanbod kunnen stimuleren...

00:55:15

Voorzitter: U heeft een vraag van meneer Tjepkema.

00:55:17

De heer Tjepkema (Partij van de Arbeid): Ik wil er wel heel even op doorvragen inderdaad, want volgens mij zijn er heel veel goede dingen gaande in verschillende wijkcentra, maar het was voor mij nog wat moeilijk vindbaar allemaal. Ik snap dat er veel gebeurt en dat het ook snel verandert. Ik ben heel erg benieuwd naar waar ligt de behoefte per wijkwinkelcentrum, hoe wordt eraan gewerkt en wat zijn de termijnen daarvoor. Daar zou ik misschien ook wel een keertje verder willen spreken. Is het mogelijk om daar nog een keertje apart over geïnformeerd te worden als raad bijvoorbeeld met een brief of iets dergelijks?

00:55:43

Mevrouw Bloemhoff: Voorzitter, via u. Ja, natuurlijk kunnen we u nader informeren over wanneer welke de komende jaren en het thema wijkwinkelcentra iets meer duiden waar de behoefte ligt et cetera, dus daar kunnen we in voorzien.

00:55:59

Mevrouw Bloemhoff: Dan uw vraag over het lokaal ondernemerschap. Het goede nieuws is dat we naar verhouding weinig filialisering zien in Groningen, zowel in de horeca als in de detailhandel. We hebben heel veel lokale ondernemers. We werken nu juridisch planologisch ook aan een aantal kaders, onder andere voor de daghoreca - daar hebben we het vaker, denk ik, in deze raad over gehad - de supermarkten en het vastgoedbedrijf. We hebben binnenkort ook nog een beeldvormende sessie over wat er allemaal mogelijk is aan instrumentaria. Daar is al diverse malen naar gevraagd. We zien ook een aantal hele goede voorbeelden in samenwerking met ondernemers, bijvoorbeeld Warenhuis Groningen met de GCC of Lutje Lokaal. We proberen dat ook vanuit de marketingkant en de economische kansen zoveel mogelijk te stimuleren. We hebben een digitaliseringstraject voor 130 lokale mkb'ers in het kader van dat herstelplan, wat we recent hebben gepresenteerd. We hebben ook, met name binnen de bedrijventerreinen, binnen de ruimtelijke economische kant de keuze gemaakt om, als we nieuwe kavels uitgegeven, in eerste plaats te kijken naar ons eigen lokale bedrijfsleven en mkb, hoe we die meer kunnen stimuleren. Zo heeft dit op verschillende onderdelen van de economische agenda raakvlakken met hoe kunnen we op de bedrijventerreinen lokaal ondernemerschap stimuleren en hoe kunnen we dat natuurlijk ook in de detailhandel en de horeca doen. Dat is een antwoord op de stimulering van het lokale aanbod.

00:57:36

Mevrouw Bloemhoff: Dan was er nog de vraag van de heer Wennink over de variëteit aan functies in de dorps- en wijkwinkelcentra. Ik denk dat ik die met de beantwoording van deze vraag afdoende heb beantwoord. Er was ook nog een vraag over de kwaliteit van de werklocaties. Het staat voor ons heel erg voorop dat de werklocaties van voldoende kwaliteit zijn. We gaan op twee manieren sturen. Op de ruimtelijke kwaliteit, we willen de bedrijvenlocaties vergroenen, maar we willen ook sturen op, als we grond uitgeven, dat we daar bedrijven naartoe halen die goed matchen met ons aanbod aan werkgelegenheid aan de arbeidsmarktkant. We hebben nu mensen aan de kant staan, dus is het kwalitatief goede werkgelegenheid en match het met de mensen die nu aan de kant staan. Zowel aan de inrichtingskant gaan we op die manier vergroenen voor goede ruimtelijke kwaliteit - bijvoorbeeld op Westpoort willen we dat nog veel meer doen, om een mooi voorbeeld te noemen - en ook bij de revitalisering van bedrijventerreinen. Tot zover, Voorzitter.

00:58:38

Voorzitter: Dank u wel. Dan kijk ik even om me heen voor de tweede termijn, of u bepaalde thema's wil aandragen waar we over met elkaar in gesprek moeten. Of dat u zegt, ik wil gewoon nog even het woord voeren, dat kan natuurlijk ook. Kunnen we daarover interrupties verwachten? De heer Van der Laan wil een aftrap doen. Gaat uw gang.

00:59:01

De heer Van der Laan (Partij voor het Noorden): Voorzitter, wij worstelen wat met dit hele

onderwerp, want het komt neer op in hoeverre het coalitieakkoord in het meerjarenplan wordt 'gefietst', dus het is ook vooral van belang wat coalitiepartijen hiervan vinden. Wij steunen ook grotendeels het coalitieakkoord. Natuurlijk niet op alle onderdelen, maar op best wel veel onderdelen. Wij waren vooral benieuwd naar wat vinden de coalitiepartijen hier nu van. Die zouden het meest kritisch moeten zijn om te kijken doen ze het nu goed, maar goed, dus even wat worsteling.

00:59:34

De heer Van der Laan (Partij voor het Noorden): Dan kijken we als groene partij vooral naar die bomen natuurlijk. We kennen bijvoorbeeld het 1000-bomenplan. Hoeveel van die 1000 bomen zijn er nu geplant? Geen idee, nog steeds niet. We komen nog steeds...

00:59:47

Voorzitter: Dat staat erin, hoor ik hier naast mij.

00:59:49

De heer Van der Laan (Partij voor het Noorden): Wij konden het niet ontdekken. Hoeveel worden er gekapt en hoe zit dat dan precies? Wij komen bijvoorbeeld ook nog straten tegen, vrij recent nog de Moesstraat, daar is werkelijk waar - ik heb het zelf geconstateerd - geen enkel stukje gemeentelijk groen, terwijl een aantal bewoners dat wel willen. Dan ga je in gesprek met ambtenaren en is het allemaal moeilijk en vanwege leidingen technisch niet mogelijk, maar hoe kunnen we een keer omdenken en participatie van inwoners...

01:00:16

De heer Van der Laan (Partij voor het Noorden): Gelukkig zijn dat er best wel veel. Ook de heer Janse heeft zich altijd behoorlijk ingezet voor groen en met name bomen. Die heb je ook nodig, dus die moet je dan wel met beide handen aanpakken. Ik ben er zelf ook wat ervaringsdeskundig in. Ik ben zelf een doorzetter van nature, maar ik denk dat de gemiddelde burger toch vaak afhaakt, omdat processen in dat hele participatieproces nog steeds te lang duren. Juist die inwoners hebben we nodig om te vergroenen, om met ideeën te komen en om te participeren. Volgens mij ligt daar nog steeds onze uitdaging. De Moesstraat geef ik nu als aanleiding. Echt, gaat u er gerust eens kijken, nul komma nul procent groen in een hele oude straat, ruim honderd jaar oud. De straat is ook nog in de voormalige tuinbouwstraten, dus van origine een tuindersgebied, met nul komma nul gemeentelijk groen. Dat is een voorbeeld.

01:01:24

De heer Van der Laan (Partij voor het Noorden): Natuurlijk zien we ook best wel veel groenprojecten. Dat zijn er echt wel tientallen maar goed, we zitten ook in een gemeente met 230.000 inwoners. We hebben dus nog best wel een slag te gaan in onze optiek. Ik wil me ook echt even beperken tot het groen, want dat is tastbaar. Iedereen vindt wat van bomen, iedereen vindt wat van planten en daarmee kun je resultaten laten zien, dus kom maar op.

01:01:52

Voorzitter: De wethouder wil geloof ik nog even reageren en dat mag van mij kort.

01:02:02

De heer Van Niejenhuis: Ik wil niet de raadsleden het gras voor de voeten wegmaaien om bij

groen te blijven. Er staat een exact aantal in het meerjarenprogramma leefkwaliteit. We hebben de ambitie uitgesproken om 1000 bomen per jaar te planten. Dat zijn er afgelopen jaar 550 geweest, dus dat is nog niet op het niveau wat we graag willen. Daar zit nog een sterretje bij, dat we ook nog hele kleine boompjes hebben rondom scholen. Dat zijn flinke aantallen, maar dat zijn hele kleine boompjes, dus die tellen we niet mee. Die ambitie van 1.000 blijft en we hebben de komende jaren daarin nog meer te doen. Het is wel zo dat die 1.000 bomen per jaar een meerjarige ambitie is en wat wij nu heel erg doen, is dat ook meerjarig invullen. Dat we echt een hele voorraad aan locaties hebben, waar we meer bomen kunnen planten, zodat als er een keer een locatie afvalt, we ook een andere locatie hebben, waardoor we nog steeds die aantallen kunnen halen. Voor dit jaar ziet dat er wel goed uit. Het is wel een kunst en dat ben ik met u eens om niet te veel te problematiseren. Als je hoort welke argumenten er soms in de organisatie en ook buiten de organisatie leven bij het planten van een boom, soms staat die voor een zonnepaneel, soms belemmert die een zichtlijn op een kunstwerk of soms zit er een kabel of leiding. Er is altijd een reden om het niet te doen, maar dit college wil de reden vinden om het wel te doen en die ambitie van 1.000 per jaar houden wij overeind.

01:03:25

Voorzitter: Dank u wel. De heer Rustebiel.

01:03:27

De heer Rustebiel (D66): Dank u. Het is mij niet helemaal helder waarom de heer Van der Laan nu tussendoor met de wethouder aan het debatteren was, maar misschien heb ik de nieuwe werkwijze nog steeds niet helemaal onder de knie...

01:03:33

Voorzitter: Het is allemaal nieuwigheid, meneer Rustebiel.

01:03:33

De heer Rustebiel (D66): Ja, precies. Ik heb soms moeite om die nieuwigheden bij te houden. Ik wil de heer Janse bedanken voor zijn inzet. Ik kan me voorstellen, als je zo vaak naar het stadhuis komt en weer teruggaat, dat je soms denkt, wat bereik ik nu echt en heb ik wel die verandering veroorzaakt die ik wil. Een overheid is toch een beetje een mammoettanker die je wil keren en dankzij mensen als de heer Janse wordt het geluid hier gehoord. Ik denk dat we met zijn allen de goede kant opgaan als het gaat om groen. Daar zeg ik zelf vandaag niet zoveel over. Beleidsmatig is het altijd dik in orde en wij moeten als raad, maar ook inwoners en organisaties zoals de heer Janse, vooral heel scherp zijn op de uitvoering, want dat gaat nog niet altijd goed.

01:04:18

De heer Rustebiel (D66): Ik wil vandaag wat dingen zeggen over het economische deel van het programma. Vorige maand schreef de krant dat Groningen zo goed als uitverkocht is. Dat is natuurlijk zowel positief als negatief nieuws. Goed dat we zo populair zijn en zorgelijk dat we echt aan de bak moeten om ruimte te vinden. Daarover zijn best wel wat beleidsplannen geschreven, bijvoorbeeld het Programma Strategie Werklocaties. Als je kijkt naar het uitvoeringsprogramma wat bij het meerjarenprogramma zit, dan duurt het nog best wel even voordat concreet wordt waar we die vierkante meters kunnen vinden. Ik denk dat het wel urgent is om daar meters mee te maken. Ik zou er ook nog het volgende over willen

zeggen, als je kijkt naar bedrijventerreinen, dan zijn die nog heel erg traditioneel. Waar wij in woningbouw echt al aan het verdichten zijn om te kijken hoe kunnen we die schaarse vierkante meters zoveel mogelijk benutten, doen we dat eigenlijk bij bedrijventerreinen veel minder, terwijl diezelfde vierkante meters nog steeds even schaars zijn. Ik ben benieuwd wat we zouden kunnen doen - en ik heb er ook niet hele goede voorbeelden van - om toch te kijken of we die bedrijventerreinen niet wat kunnen verdichten. Het zijn grote parkeerterreinen en brede wegen met veel groen eromheen, maar vaak heel schraal, dus het voegt niet zoveel toe. Wat kunnen we nu doen om meer vierkante meters te halen uit de ruimte die we al hebben? Het is eigenlijk dezelfde vraag als met woningbouw.

01:05:33

De heer Rustebiel (D66): Wat mijn fractie ook nog zou willen zeggen, is dat dit ook wel een goed moment is om dat te doen, want er is een markt vraag. Wij hebben een vragende partij tegenover ons aan wie wij misschien wat meer eisen kunnen stellen, dan als wij zelf omhoog zitten met heel veel bedrijfskavels op onze begroting, die we kwijt moeten. Ik zou nog een lans willen breken voor de kansen van Hoogkerk, als het gaat om ruimtelijke en economische ontwikkeling. Ik snap dat je als bestuur keuzen moet maken. Beginnen met noord, daar valt best wel wat voor te zeggen. Echter, als ik kijk naar de ruimtelijke en fysieke kwaliteit van Hoogkerk en de cultuurhistorie en ook de bedrijvigheid die daar zit, dan denk ik dat je daar echt hele mooie dingen zou kunnen doen, met het Hoendiep daarbij. Dat is in elk geval een gebied waar mijn fractie later dit jaar nog op terug gaat komen.

01:06:20

De heer Rustebiel (D66): Tot slot, de landschapsbiografie, een diep gekoesterde wens van mijn fractie, maar ook een aantal andere fracties. Ik denk dat het heel belangrijk is dat wij vanuit een breder landschappelijk kader afwegingen gaan maken. Het is nu toch vaak wat te weinig integraal en soms wat onsamenvattend. Dan doet zich een ruimtelijke ontwikkeling voor en dan denken we, wat moeten we daar nu mee. Als we straks die landschapsbiografie hebben, dan kunnen we echt kijken naar niet alleen ecologie, maar ook naar cultuurhistorie. We moeten ons landschap en ook de schaarse ruimte daar koesteren. Dat was het, Voorzitter.

01:06:52

Voorzitter: Dank u wel. De heer Brandenburg.

01:06:55

De heer Brandenburg (SP): Voorzitter, ik snap ook de debatorde niet meer, maar u weet van mij dat ik het nieuwe systeem nooit heb begrepen. Daar moeten we het nog maar eens verder over hebben. Ik wil nog toch nogmaals namens mijn fractie zeggen en misschien is het ook meer een oproep naar onszelf en naar ons als volksvertegenwoordigers, dat wij er alles aan moeten doen om mensen de komende jaren ook te betrekken bij die herinrichting van de openbare ruimte - ook een beetje naar aanleiding van het voorbeeld dat de heer Van der Laan van de Partij voor het Noorden noemde - omdat zij vaak daar wonen en het beste weten waar de leefkwaliteit beter moet en anders kan. Als daar meldingen voor moeten komen, dan is het misschien aan ons om die te organiseren, maar dat is iets anders. Ten tweede een punt rondom leefkwaliteit wat ik hier graag in wil brengen. Ik werd de afgelopen dagen een klein beetje getriggerd en door het vragenuurtje van net. We hebben natuurlijk

allemaal meegekregen dat de ABN-AMRO ook zo haar groot-kapitalistische opvattingen over onze openbare ruimte heeft en denkt mensen te moeten weren van zitplekken. Mijn voorstel zou zijn om, als we straks met die met de binnenstad nog wat verder zijn, een paar hele mooie grote banken pal voor die bank te zetten. Banken voor mensen in plaats van mensen voor banken.

01:08:26

Voorzitter: Banken voor de bank. Wie volgt? Mevrouw Jacobs.

01:08:33

Mevrouw Jacobs-Setz (VVD): Dank u wel. Overigens kreeg ik net een foto van iemand die in de vensterbank lag, dus ik vroeg me af of de Velpon niet meer vastzat. Dat geheel terzijde, meneer Brandenburg.

01:08:44

Mevrouw Jacobs-Setz (VVD): Er zijn twee dingen waarbij ik me ook, misschien bijzonder of niet, bij meneer Brandenburg wil aansluiten. Eén is inderdaad dat wat ons betreft de leefkwaliteit meer is dan hoeveel bomen heb je in je omgeving, maar ook hoe waardeer je de kwaliteit van je omgeving. Dat zit ook in een wat minder benoemd aspect, in de veiligheid. Voel jij je veilig op straat, voel jij je veilig om daar te verkeren en heb je het naar je zin. De één heeft het naar zijn zin als het gras een meter hoog staat en de ander heeft naar zijn zin als het gras keurig gemaaid is. Die diversiteit is er natuurlijk ook. Daarom is het ook goed dat we aandacht hebben voor meer dan leefkwaliteit in alleen groen. Dat zit natuurlijk ook in wat waardeer je als leefkwaliteit, dat je een auto voor je deur kunt parkeren of dat je de auto op de P&R kunt zetten. Ik noem zomaar een aantal dingen.

01:09:39

Mevrouw Jacobs-Setz (VVD): Voor de rest bevat de uitvoeringsagenda natuurlijk enorm veel. Als we kijken naar de agenda, dan staat er de komende tijd heel veel op en wij zullen nauwlettend volgen of dat ook allemaal uitkomt. Het is voor mijn fractie niet te doen om overal op in te gaan en alle vragen te stellen, dus dat zullen we in het vervolg doen. In navolging van wat meneer Rustebiel van D66 zei, zou ik ook willen inzoomen op de ruimte voor bedrijven. We zien dat we toch heel veel langjarige plannen maken over wonen, over waar we kunnen wonen en al dan niet betaalbare woningen en sociale woningbouw. Wij missen een totaaloverzicht van wat willen we met bedrijventerreinen en hoeveel ruimte hebben we voor bedrijventerreinen in meerjarig perspectief. We zien dat Groningen ook voor bedrijven een aantrekkelijk vestigingsplek is. We zien dat sommige bedrijven willen uitbreiden en uitwijken naar omliggende gemeentes, omdat hier domweg geen plek is. Dat vinden wij heel jammer en wij vroegen ons af of daar een keer iets nader op ingegaan kan worden.

01:10:53

Voorzitter: De heer Rustebiel.

01:10:55

De heer Rustebiel (D66): Dank, Voorzitter. Dar roept bij mij toch wel een vraag op. In het belang van regionale samenwerking en het slim spreiden van bedrijven, moet je toch je buurgemeenten niet per se als concurrent zien? Kijk, als ze naar de andere kant van

Nederland gaan, dan zit je echt in een ander economisch systeem, maar het is toch helemaal niet erg als een bedrijf naar Leek of naar Hoogezand gaat. Dat is toch niet per se problematisch voor Groningen?

01:11:17

Mevrouw Jacobs-Setz (VVD): Nee, dat denk ik ook niet. Echter, als je met elkaar afspreekt in Groningen - en dat bedoel ik ook met visie - is er plek voor die bedrijven. Zo hebben we natuurlijk allemaal heel duidelijk, bijvoorbeeld in provinciaal verband, ook 'verzonnen' wat we in Eemsdelta voor bedrijven willen hebben. Als er een bedrijf heel graag in Groningen gevestigd wil zijn en er is geen ruimte voor, dan vind ik dat oprecht jammer. Ik zit veel meer te kijken naar wat zouden willen met de bedrijventerreinen. Voor welke bedrijven willen we juist ruimte bieden en van welke bedrijven zeggen we, dat is oké als die vertrekken. Daar ging mijn vraag meer over. Zeker als ze niet naar de andere kant van Nederland gaan en zich vlak om de hoek vestigen, waarbij het dus voor de werknemers niet heel veel impact heeft, zou ik dat prima vinden. Ik vroeg meer naar een nadere duiding van het college, hoe ze daartegen aankijken.

01:12:07

Voorzitter: De heer Tjepkema.

01:12:07

De heer Tjepkema (Partij van de Arbeid): Ja, gewoon een vraag hoor, want ik ben wel benieuwd, u heeft het dan over welke bedrijven wel en welke niet. Welk bedrijf wil je hier wel heen halen en welke misschien niet. We hebben recent een debat gehad over de economische agenda. Daar wordt duidelijk in beschreven bijvoorbeeld gericht op circulariteit, op onze ambities die we hebben in Groningen met onze eigen economie en waar we heen willen, die bedrijven willen we hier vestigen. Is dat dan niet waar mevrouw Jacobs een beetje naar op zoek is?

01:12:29

Mevrouw Jacobs-Setz (VVD): Volgens mij, als je inderdaad daarnaar kijkt, dan past 80 procent van de bedrijven er wel onder. Het is maar net hoe je het bekijkt. Ik zou een wat nadere duiding willen hebben van zien we ook in de toekomst een uitbreiding van bedrijventerreinen. We zien ook dat de stad aantrekkelijk wordt. De gemeente wordt aantrekkelijk om te wonen en om te werken. Willen we daar ongebreideld aan tegemoet komen of niet? Dat is meer de achtergrond van mijn vraag. Ik kan me voorstellen dat de definitie, zoals u die aanhaalt, dat heel veel bedrijven - het is maar net hoe je het uitlegt - zeggen, daar val ik onder.

01:13:09

Voorzitter: Dat was het? Of de heer Tjepkema nog? Nee. Wie volgt? Gaat uw gang.

01:13:22

De heer Van de Vendel (GroenLinks): Dank u wel. Dank u wel inspreker, ook voor de mooie video, waar u ons over tipt. Doe had ik nog niet gezien, dus daarvoor dank. We hebben de plannen mogen lezen en zoals de heer Van der Laan al aangaf, er staan veel dingen in waar wij blij van worden en die ook in het coalitieakkoord stonden en waarvan we blij zijn dat ze terugkomen in deze plannen. We worden een mooiere gemeente. We worden duurzamer,

schoner, toegankelijker en groener om een paar dingen te noemen. Ik wil graag drie punten even kort uitlichten. Het eerste is dat we erg blij zijn dat er zoveel aandacht is ook voor circulaire economie. Een wezenlijk onderdeel van onze gemeente voor de toekomst, ook voor de maakindustrie die we hier graag willen behouden en op deze manier toekomstbestendig kunnen maken en onmisbaar voor het doel om als Groningen afvalvrij te zijn in 2030. Daarnaast zijn we erg blij dat dit jaar de gemeentelijke ecologische structuur daadwerkelijk wordt ontwikkeld. Voor alle veranderingen die we hebben in onze gemeente is het van groot belang dat we een handvat hebben hoe dit te ontwikkelen samen met het verbeteren van de biodiversiteit en natuurlijke waarden in onze gemeente. Helemaal in combinatie met de landschapsbiografie verwachten wij daardoor een extra verbetering van de groenkwaliteit in onze gemeente. We zijn heel benieuwd hoe de monitoring van de ontwikkeling van de biodiversiteit hierdoor opgezet zal worden. Ik denk dat het echt belangrijk is om goed te kijken naar hoe dat gedaan wordt.

01:15:05

De heer Van de Vendel (GroenLinks): Als laatste punt wil ik graag aandacht vestigen op het herwinnen van de openbare ruimte. Het is inderdaad van groot belang om een goede afweging te maken of je een auto voor de deur wil of wil kunnen spelen. Ik denk dat het heel fijn is dat we langzaam afscheid nemen van de autologica in deze stad en gemeente en meer kijken naar wat goed is voor iedereen. Meer ruimte voor groen, spelen, ontmoeten en verblijven in de openbare ruimte voor iedereen. Al met al zijn wij blij met de ingeslagen koers. Ik ben benieuwd hoe onze gemeente er over een paar jaar uitziet, maar ik denk een stuk duurzamer, groener en toegankelijker.

01:15:44

Voorzitter: Dank u wel. Wie mag ik nog het woord geven? Niemand meer? De heer De Knijff nog. U bent eigenlijk, geloof ik, bijna door uw tijd heen. Gaat uw gang, nog een paar woorden alstublieft.

01:16:00

De heer De Knijff (Student en Stad): Dank u wel, Voorzitter. Schappelijk van u. Nog twee punten die ik kort zou willen maken. Ik zal het kort houden. Ten eerste over de campussen en ten tweede over de binnenstad. Over de campussen, het zou wat Student en Stad betreft een goede zaak zijn om het onderling contact en de samenwerking tussen mbo-, hbo- en wo-instellingen te verbeteren. Het fysiek dichterbij elkaar brengen van verschillende opleidingen die in elkaars verlengde liggen, van metselaar tot bouwkundige of studenten die later in de beroepspraktijk veel met elkaar omgaan, zoals mbo-verpleegkunde, hbo-verpleegkunde en geneeskunde heeft natuurlijk positieve effecten, omdat het goed is voor de professionele ontwikkeling. Het geeft een inkijkje in elkaars belevingswereld, zodat die studenten zich bewust worden van de onderlinge taakverdeling en de wisselwerking tussen die verschillende rollen. Daarnaast kan die omgang ook zorgen voor meer wederzijds begrip en verkleint het de afstand tussen praktisch en theoretisch geschoolden. We zouden daarom graag zien dat het college samen met de kennisinstellingen de mogelijkheden onderzoekt om die opleiding ook fysiek dichterbij elkaar te brengen, door bijvoorbeeld te kijken hoe je...

01:17:05

Voorzitter: U krijgt daarover een vraag van de heer Tjepkema. Ik hoorde aldoor maar geen komma, dus ik onderbreek u even ruw.

01:17:11

De heer Tjepkema (Partij van de Arbeid): Dat laatste verstond ik niet helemaal, maar ik ga de vraag dan maar gewoon stellen, denk ik. Ik kijk wel wat er gebeurt. Een mooi betoog, helemaal mee eens ook trouwens. Die combinatie tussen al die kennisinstellingen opzoeken, is volgens mij ook hartstikke goed. Ik denk dat daar ook al veel gebeurt, dus ik vraag me af waar ziet Student en Stad dit nu echt misgaan op dit vlak?

01:17:30

De heer De Knijff (Student en Stad): Fijn dat u het met mij eens bent. Daar kwam ik nu op, dus ik zal op die manier antwoord geven. We zouden graag zien dat bijvoorbeeld ook op Zernike of bij Kardingge, wat we gaan ontwikkelen, ook ruimte ontstaat voor die verschillende opleidingen die met elkaar te maken hebben en ook later veel met elkaar samen zullen werken. Dat daar ruimte ontstaat, zodat die opleidingen wat meer bij elkaar geclusterd worden.

01:18:03

Voorzitter: De heer Tjepkema.

01:18:05

De heer Tjepkema (Partij van de Arbeid): In mijn optiek en wat ik ervan weet, gebeurt dat ook al. Die opleidingen werken allemaal samen. Op Zernike lopen regelmatig mbo'ers bijvoorbeeld bij de Energy Barn rond. Straks op Kardingge komt terecht straks een hele mooie mbo-campus en daar lopen dan bijvoorbeeld ook mensen van hbo-verpleegkunde en dergelijke rond. Ik zie niet echt wat Student en Stad mist.

01:18:28

De heer De Knijff (Student en Stad): Het echt fysiek dichterbij elkaar brengen. Bijvoorbeeld ook een mbo-school op Zernike. Niet alleen, dat mbo'ers bij hbo'ers of de universiteit langsgaan, maar ook echt gebouwen dichterbij elkaar, zodat zowel in de lessen of het college als daarbuiten wat meer omgang met elkaar is.

01:18:48

Voorzitter: Wilt u afronden?

01:18:49

De heer De Knijff (Student en Stad): Ja, zeker. Dan nog heel kort over woningen op Zernike. Zomaar daar 500 woningen neerzetten, dat werkt niet. Je moet rekening houden met de leefbaarheid, dus je wilt geen campus waar alleen maar wordt geslapen en wordt gestudeerd. Sowieso moet de verbinding met de rest van de stad goed zijn. Nu zie je bijvoorbeeld vaak dat lijn vijftien af en toe nog wel eens wil haperen. Er moet op en rondom de campus ook na vijf uur 's middags genoeg te doen zijn, dus denk niet alleen aan die 500 woningen, maar ook aan horeca, recreatie, winkels en dat soort zaken. Dank u wel.

01:19:29

Voorzitter: Dank u wel. De heer Hekkema.

01:19:36

De heer Hekkema (Partij voor de Dieren): Dank, Voorzitter. Dan toch nog inderdaad in de tweede termijn wat afsluitende woorden. Wat onze fractie betreft, ontzettend mooi dat er zo integraal wordt samengewerkt tussen die verschillende programma's. Dat is ook echt een compliment waard aan de ambtelijke organisatie. Als het gaat om leefkwaliteit en ruimtelijke economie, dan zijn dat natuurlijk zaken die heel erg met elkaar te maken hebben en die ook op elkaar van toepassing zijn. Leefkwaliteit gaat bijvoorbeeld niet alleen over een groene en klimaatadaptieve leefomgeving, maar natuurlijk ook om het fysieke en mentale welzijn van inwoners. Dat hangt heel vaak met elkaar samen. Voor onze fractie zijn er een paar punten die we graag zouden willen markeren. We zijn heel erg blij dat in het programma leefkwaliteit zo veel aandacht wordt geschonken aan bijvoorbeeld het Meerbos. We zijn blij te lezen dat het idee dat vanuit de inwoners is gekomen binnen onze gemeentelijke ambtelijke organisatie en ook bij de provincie op zo veel plekken wordt omarmd.

01:20:29

De heer Hekkema (Partij voor de Dieren): Wij hopen in relatie tot het meerjarenprogramma ruimtelijke economie dat er ook kansen zijn om de nu vaak versteende winkelcentra verder te vergroenen om het daarmee ook aangename verblijfplaatsen te maken. Wat we ook zien - en dat is wel in lijn met de opmerking van de heer Van der Laan, waar ik me grotendeels in kan vinden - is dat de plekken die het meest versteend zijn en ook het hardst schreeuwen om klimaatadaptieve maatregelen of vergroening misschien niet altijd op het prioriteitenlijstje staan. Ik zou het college willen vragen om bij alle ambities en natuurlijk plannen die we hebben voor de verdere vergroening van de stad ook te kijken naar wat zetten we op het prioriteitenlijstje om ervoor te zorgen dat die plekken die dat het hardst nodig hebben ook als eerste aan de beurt zijn. Daarbij is het natuurlijk ontzettend belangrijk om ook het gesprek met inwoners daarover te blijven voeren. Ik lees veel over groenparticipatie en iemand die dat gaat begeleiden, dus dat is wat onze fractie betreft dan ook een ontzettend mooie ambitie die we verder moeten gaan bestendigen.

01:21:37

De heer Hekkema (Partij voor de Dieren): Tot slot kijken we heel erg uit naar de routekaart eiwittransitie, waar onze wethouder Eiwittransitie in de komende periode mee zal komen, en ook natuurlijk naar de stedelijke of gemeentelijke ecologische structuur. Tot slot kijken we heel erg uit naar het beleid voor reclaimedragend straatmeubilair en de wensen die verschillende fracties hier hebben als het gaat om beperkingen opleggen voor bepaalde reclame-uitingen. We hopen dat dit beleid snel naar de raad toe zal komen. Dank.

01:22:05

Voorzitter: Dank u wel. Meneer Van der Laan, een vraag?

01:22:09

De heer Van der Laan (Partij voor het Noorden): Ja, nog een vraag aan de Partij voor de Dieren. Dank ook voor uw steun in het kader van burgerparticipatie en verdere vergroening. Zou het ook helpen, als er meer gespecialiseerde ambtenaren in dienst komen die gevoel hebben bij en burgerparticipatie en ook nog de groene kant kennen? Wij hebben

geconstateerd dat het maar een heel beperkt aantal ambtenaren is die beide disciplines enigszins beheersen.

01:22:37

Voorzitter: De heer Hekkema.

01:22:39

De heer Hekkema (Partij voor de Dieren): Dank, Voorzitter. Ja, volgens mij zou dat heel erg goed zijn. Tegelijkertijd groeien er natuurlijk geen geldbomen in de gemeente en is het ook heel moeilijk om vacatures te vullen. Wat ik wel in de stukken heb gelezen - en ik denk de heer Van der Laan ook - is dat er inderdaad weer een nieuwe groencoördinator komt, die waarschijnlijk al die vraagstukken samen met inwoners kan gaan oppakken. Ik denk dat het heel goed is voor ons als raad om te blijven controleren of dat voldoende is en of er misschien een tandje bij moet in de komende jaren. Dat zou ik graag met de heer Van der Laan willen blijven controleren.

01:23:16

Voorzitter: Dank u wel. Ik heb het gevoel dat we wel zo een beetje rond zijn. Dat lijkt het geval. Ik geef het college graag de gelegenheid voor een korte reactie. Mevrouw Bloemhoff.

01:23:28

Mevrouw Bloemhoff: Dank u wel, Voorzitter. Er waren een paar opmerkingen over meer de economische kant gemaakt door D66 en de VVD. Op 26 april jongstleden bent u geïnformeerd met een brief, waar we het signalement hadden van Groningen is nagenoeg uitverkocht. Daar is ook in aangegeven welke locaties we het eerst in ontwikkeling zullen gaan nemen, namelijk Westpoort, Dijkshoorn en Meerstad. Daar hebben wij ook aangegeven - ook in antwoord op de vraag van D66 - dat we verdichting ook echt als optie zien of belangrijk vinden. We zijn bezig met de verdichtingsscan van een aantal bedrijventerreinen. Het speelt echt nadrukkelijk een rol op bijvoorbeeld de Zernikecampus - waar je ook ontzettend veel parkeergelegenheid ziet, maar waar je echt nog wel kan verdichten - Healthy Ageing Campus, Europapark en Corpus den Hoorn. Het speelt met name op deze ontwikkellocaties, maar ook verder zijn we dus bezig om naar plekken te kijken, waar we kunnen verdichten...

01:24:30

Voorzitter: Mevrouw Jacobs nog?

01:24:33

Mevrouw Jacobs-Setz (VVD): In het reces is die brief mij ontschoten. Dank u wel, ik had hem al gekregen van uw buurman. Mijn excuses.

01:24:40

Mevrouw Bloemhoff: Voorzitter, ik constateer dat we een goede vakantie hebben gehad en dat is ook belangrijk.

01:24:45

Voorzitter: Zo is dat.

01:24:46

Mevrouw Bloemhoff: We gaan echt ook in regionaal verband kijken, waar past wat precies

en ook naar vestigingskaders. Volgens mij hebben we ook aangekondigd dat we daar nog - ik kijk even naar de bestuursadviseur - een sessie over inplannen, om u daar ook nog meer over in mee te nemen. Dan had Student en Stad opmerkingen over de campusontwikkeling. Ik zou willen aansluiten bij wat de heer Tjepkema in reactie ook aangaf. Er wordt op heel veel plekken goed samengewerkt in de doorgaande leerlijnen. Er zijn heel veel projecten inderdaad tussen mbo, hbo en wo. We zien ook dat met name die campusontwikkeling...

01:25:25

Mevrouw Bloemhoff: We zijn bezig met een masterplan campus voor de hele regio, waar juist ook mbo, hbo en universiteit samenwerken in op welke plek doen we wat. Ik wil namens het college aangegeven, dat wij heel trots zijn dat we ook twee mbo-campussen meer hebben. De mbo's staan nu een keer vooraan en krijgen toplocaties, waar dan in dit geval het hbo en wo aansluiten in plaats van andersom. Volgens mij is het wel degelijk de bedoeling dat de verschillende niveaus qua opleidingen met elkaar zo veel mogelijk op locaties samenwerken. Echter, voor Kardinge en Suikerzijde kiezen we bijvoorbeeld om het mbo meer aan de leiding te laten zijn. Over de opmerkingen over reclaimedragend straatmeubilair van de heer Hekkema, wij doen ons best om uw raad dat zo spoedig mogelijk te doen toekomen.

01:26:14

Voorzitter: Eén van de andere wethouders nog behoefte? De heer Van Niejenhuis.

01:26:19

De heer Van Niejenhuis: Dank, Voorzitter. In reactie op de Partij voor de Dieren. U geeft aan, de plekken die het hardst schreeuwen om klimaatadaptieve maatregelen worden misschien niet bovenaan het lijstje gezet. Dat is ook niet altijd eenvoudig. In de vorige raadsperiode is door wethouder Chakor een plan gelanceerd om klimaatadaptatie aan te pakken. De raad heeft een scenario gekozen, waarin is gezegd, maak werk met werk. We hebben in beeld wat de plekken zijn qua wateroverlast en hittestress. Qua wateroverlast hebben we ook echt de normen goed in beeld, aan welke normen willen we voldoen en wat zijn de maatgevende buien en hoe willen we daarmee omgaan. Qua hittestress werken we daar nog aan en daar komen ook bij u op terug. Wat zijn de plekken, maar ook wat vinden we dan wel en wat niet acceptabel. Die informatie volgt later dit jaar. We zeggen dus wel, als je een warmtenet aanlegt, dan ga je ook meteen aan de slag met de straat en maak je deze klimaatadaptief. Dat doen we volgens de leidraad waar de heer Tjepkema zojuist ook de complimenten voor uitgedeeld heeft.

01:27:18

Voorzitter: Dank u wel. Wethouder De Wrede.

01:27:21

Mevrouw De Wrede: Dank u wel, Voorzitter. Even heel kort. U kunt op hele korte termijn een brief verwachten over de eiwittransitie. Die komt over een paar weken naar u toe. U hebt in de stukken kunnen lezen, dat we ook met GES en de landschapsbiografie heel drukdoende zijn. Dat heeft een tijdje op zich laten wachten, natuurlijk met name die gemeentelijke ecologische structuur. Dat komt ook, omdat uw raad destijds natuurinclusief bouwen erg belangrijk vond. Dat is, zoals we weten, op een goede manier opgepakt, dus nu gaan we in volle vaart verder met de gemeentelijke ecologische structuur. Daarin speelt het monitoren

van de biodiversiteit ook een rol. Ook daarover kunt u op korte termijn iets van ons verwachten. Wat ik wel belangrijk vind om even te benadrukken, is dat dit college heel duidelijk biodiversiteit en natuur niet alleen beschouwd vanuit 'leuk voor recreatie en de winkelstraten worden er zoveel prettiger van', maar dat wij inzien dat natuur en biodiversiteit echt een basis zijn, waarop wij klimaatverandering kunnen bufferen en verder aankunnen, maar dat dit ook een basis is in onze voedselvoorziening. Ik denk dat dit wel even genoeg is op dit moment.

01:28:51

Voorzitter: Dank u wel. Ik heb geen aankondigingen gehoord over moties, behalve misschien over bankjes bij de bank. Wie weet, maar voorlopig gaan we daar niet van uit. Het is een collegebrief, dus het vergt verder geen bespreking in de raad. Als er moties komen, dan zien we die graag tijdig tegemoet, zodat iedereen erover kan meedenken. Ik dank iedereen voor zijn of haar bijdrage. Ik wens u wel thuis, voor zover u naar huis kunt gaan.